

Onderzoek winkeltijden Emmen

Rapport Ipsos I&O

Colofon

Uitgave

Ipsos I&O
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2024/308

Datum

december 2024

Opdrachtgever

Gemeente Emmen

Auteurs

Carmen de Krosse
Thijs Lenderink

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	4
1 Inleiding	9
1.1 Aanleiding	9
1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen	9
1.3 Onderzoeksverantwoording	10
1.4 Leeswijzer	12
2 Gebruik koopzondagen	14
3 Effecten koopzondagen	21
4 Wensen ten aanzien van koopzondagen	26
5 Verbeterpunten en opmerkingen	35
A Bijlagen	36

Managementsamenvatting

In deze managementsamenvatting zetten we eerst de belangrijkste resultaten van het onderzoek uiteen. Vervolgens schetsen we enkele scenario's op basis van deze resultaten, die de gemeenteraad handvatten kan bieden in de besluitvorming rondom de koopzondagen.

De gemeente Emmen heeft Ipsos I&O gevraagd een onderzoek uit te voeren naar de winkeltijden in de gemeente. Het onderzoek richt zich met name op de zondagopenstelling en openstelling op feestdagen. Hiervoor enquêteerden we tussen 15 oktober en 10 november 2024 inwoners en winkeliers uit de gemeente. In totaal hadden 6.500 inwoners en alle winkeliers de gelegenheid om deel te nemen aan het onderzoek. Inwoners konden de vragenlijst online invullen, voor winkeliers was daarnaast het schriftelijk invullen van de vragenlijst een mogelijkheid.

Representativiteit

In totaal deden 906 inwoners (respons van 14%) mee aan het onderzoek. Er is voldoende respons en spreiding naar de achtergrondmerken van inwoners. De resultaten van de inwoners zijn gewogen naar geslacht, leeftijd en omvang van de deelgebieden (de plaats Emmen, plaats Klazienaveen en het buitengebied) van de gemeente. De resultaten van de inwonersenquête zijn hiermee representatief op deze kenmerken van de inwoners van de gemeente. Ook deden 196 winkeliers (respons van 40%) mee aan het onderzoek. De respons per branche is onvoldoende om de resultaten hiernaar uit te splitsen. De resultaten van de winkeliersenquête zijn door de relatief hoge respons representatief voor de totale populatie.

Gebruik koopzondagen door inwoners en winkeliers

In de gemeente Emmen wordt in zekere mate gebruikgemaakt van de mogelijkheid om op zondag boodschappen te doen of te winkelen. Supermarkten in de gemeente Emmen mogen elke zondag open. Een meerderheid van de inwoners gaat minimaal eens per maand op zondag naar een supermarkt (of bakker, slager, e.d.) voor boodschappen. Een kwart doet dit zelfs wekelijks. Andere winkels (zoals modewinkels, bouwmarkten en elektronicawinkels) mogen niet wekelijks, maar ongeveer eens per maand hun deuren openen. Een meerderheid bezoekt deze winkels wel eens op zondag, waarbij het aandeel dat dit meer frequent doet één op de vijf inwoners is. Een derde van de inwoners bezoekt deze winkels niet op zondag.

Winkelen anders dan voor de dagelijkse boodschappen doen inwoners op zondag vooral voor de gezelligheid of omdat er geen tijd is op andere dagen. Van de inwoners die wel eens op zondag winkelen doen zeven op de tien dit (ook) wel eens buiten de eigen gemeente. Redenen hiervoor zijn met name, dat de winkels in de gemeente Emmen niet altijd allemaal open zijn of omdat winkelen gecombineerd wordt met een ander reisdoel. Inwoners die niet winkelen op zondag geven met name aan dat dit een dag is voor andere activiteiten. Ook vinden veel inwoners in deze groep dat winkeliers ook een vaste vrije dag verdienen.

Het gebruik van de koopzondagen door winkeliers is wisselend. Bijna de helft van de winkeliers heeft in 2024 (nog) geen gebruikgemaakt van de mogelijkheid de winkel te openen. Twee op de vijf winkeliers zijn iedere koopzondag open geweest. Voor winkeliers spelen economische redenen een belangrijke rol in de keuze om wel of niet open te gaan.

Deze reden wordt het meest genoemd door zowel winkeliers die open gingen als winkeliers die gesloten bleven. Verder vinden winkeliers die open gingen het een service voor de klant, of is het bijvoorbeeld beleid vanuit de hoofdorganisatie. Naast dat winkeliers die gesloten bleven het niet rendabel vinden om open te gaan ziet een aanzienlijk deel van deze groep zondag ook als vaste rustdag. Verder spelen ook sociale redenen (familie, vrienden, vereniging) een rol.

Huidige en verwachte effecten koopzondagen

Een meerderheid van de inwoners is positief of neutraal over de ervaring met koopzondagen, een klein deel is negatief. De meeste inwoners ervaren geen overlast van de koopzondagen. Bij ervaring van overlast gaat het met name om drukte, volle parkeerplaatsen en luidruchtige jongeren.

Ongeveer de helft van de winkeliers verwacht dat een volledige zondagopenstelling geen invloed heeft op de winst of arbeidsplaatsen van de eigen winkel. Winkeliers die wel denken dat dit invloed zal hebben, zijn verdeeld over of dit een toename of afname zal zijn.

Wensen en behoeften

Inwoners zijn verdeeld in hun behoeften aan koopzondagen. Een meerderheid van de inwoners is voor een bepaalde vorm van koopzondagen. Een kwart wil het liefst iedere week koopzondag, een derde is voorstander van de maandelijkse koopzondag, al dan niet met extra koopzondagen rond de feestdagen. Eén op de vijf inwoners wil het liefst helemaal geen koopzondagen in de gemeente Emmen. Winkels die inwoners het liefst open zien op koopzondagen zijn supermarkten en andere winkels met levensmiddelen. Daarna volgen de modewinkels en bouwmarkten. Driekwart geeft aan dat een koopzondag aantrekkelijk is als de meeste winkels open zijn.

Meer dan de helft van de inwoners bezoekt geen winkels op feestdagen (zoals tweede paasdag, Hemelvaartsdag en tweede kerstdag) en geeft aan hier ook geen behoefte aan te hebben. Inwoners die wel graag winkels open zouden zien op de feestdagen waarop deze nu gesloten zijn, willen met name graag naar de supermarkt kunnen.

De mening van winkeliers is vergelijkbaar met die van inwoners. Een derde van de winkeliers is voorstander van de maandelijkse openstelling van winkels op zondag. Ongeveer een kwart vindt dat winkels vaker (twee keer per maand of wekelijks) open zouden mogen. Eén op de vijf wil liever geen koopzondagen. Wat winkeliers voor hun eigen winkel willen wijkt hier enigszins van af. Twee op de vijf winkeliers willen namelijk zelf niet open op zondag. Ongeveer drie op de tien wil maandelijks (al dan niet extra rond de feestdagen) open en een tiende opent het liefst wekelijks de deuren. Een derde is voorstander van het vrijgeven van de zondagopenstelling, de helft is hier tegen.

Het beeld over de behoeften aan koopzondagen onder winkeliers is dus gemengd. Als het gaat om de feestdagen is er meer overeenstemming. Een meerderheid wil namelijk niet dat winkels open gaan op eerste paasdag, eerste pinksterdag, eerste kerstdag en nieuwjaarsdag. Zelf hebben de meesten ook niet de behoefte om hun winkel op deze dagen te openen.

Mogelijkheden koopzondagen

De resultaten van dit onderzoek bieden de gemeenteraad handvatten om te beslissen over de toekomst van de koopzondagen in de gemeente Emmen. Hieronder worden drie scenario's voor dit besluit geschetst: voortzetting huidig beleid, zoeken naar een nieuw evenwicht en algehele vrijstelling.

Voortzetting huidig beleid

In de huidige situatie mogen winkeliers twaalf keer per jaar hun winkel openen op zondag. Supermarkten mogen wekelijks open. De koopzondagen variëren per gebied in de gemeente. Een voortzetting van dit beleid behoort tot de mogelijkheden. Onder een derde van zowel de inwoners als winkeliers heeft de maandelijkse koopzondag (en eventueel extra rond de feestdagen) de voorkeur. Deze inwoners en winkeliers zouden tevreden zijn als dit huidige beleid wordt gehandhaafd. Andere opties (zoals geen koopzondagen, wekelijks, jaarlijks) kennen minder voorstanders.

Omdat er niet één vaste koopzondag per maand gehanteerd wordt in de gehele gemeente, maar deze plaatsafhankelijk is, is goede communicatie belangrijk. Een deel van de inwoners weet niet waar informatie rondom de koopzondagen te vinden is en het is niet voor iedereen duidelijk wanneer deze plaatsvinden. Dit geldt in meerdere mate voor inwoners van buiten de plaats Emmen. Ook winkeliers zien ruimte voor verbetering in de communicatie. De reden voor verschillende koopzondagen in delen van de gemeente kan nog eens tegen het licht worden gehouden en de gemeente kan met winkeliers in gesprek gaan over de wensen en behoeften hierin.

Zoeken naar een nieuw evenwicht

Tussen het bestaande beleid en volledige openstelling (zie hierna) zijn mogelijkheden voor een nieuw evenwicht. Een variant gebaseerd op de wisselende behoeften van winkeliers en (jongere) consumenten. Het advies luidt daarbij om met de verschillende ondernemersverenigingen in gesprek te gaan over de behoeften van winkeliers en de aansluiting bij verschillende varianten van de openstelling.

Een optie is bijvoorbeeld om de openstelling nog meer brancheafhankelijk te maken. Momenteel wordt er al onderscheid gemaakt naar branche, supermarkten mogen wekelijks open en andere winkels eens per maand. Regelmatig zijn de behoeften van winkeliers afhankelijk van factoren zoals branche, maar ook van bedrijfsgrootte en het type bedrijf (zelfstandige of keten). Uit de open antwoorden van winkeliers maken we op dat veel zelfstandige winkeliers graag zondag als (enige) vrije dag behouden, met name als er geen personeel in dienst is. Ook zou het voor zelfstandigen vaak niet rendabel zijn om (iedere) zondag open te gaan. Winkels behorend tot een keten zien regelmatig dat andere vestigingen wel open gaan op zondag en hebben de behoefte om ook aan te sluiten bij landelijk beleid. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de grotere modezaken en bouwmarkten. Dit zijn ook de winkels die inwoners, na supermarkten, het liefst open zouden zien op zondagen.

Brancheafhankelijke opening is niet de meest gemakkelijke weg om te realiseren, bijvoorbeeld doordat er sprake is van branchevervaging en van verstrengeling met de ander genoemde factoren.

Een andere optie is om niet maandelijks, maar een groter volume aan koopzondagen in te stellen. Bijvoorbeeld tweewekelijks of 20-25 per jaar (een deel van de winkeliers kiest daarbij waarschijnlijk voor clustering in de zomer en in de decembermaand). Hiermee wordt het huidige aantal koopzondagen uitgebreid en wordt tegemoetgekomen aan behoeften van winkeliers die vaker dan maandelijks open willen. Tegelijkertijd is het geen volledige openstelling en kunnen daarmee ook behoeften van tegenstanders van de koopzondagen in bepaalde mate vervuld blijven.

Ofschoon het juridisch minder complex is dan brancheafhankelijke openstelling is dit (ook) wel een optie waarbij communicatie en misschien ook wel handhaving extra aandacht gaan vragen.

Algehele vrijstelling

Een derde scenario is de algehele vrijstelling, waarbij de gemeente ontheffing verleent voor alle zon- en feestdagen. Een algehele vrijstelling geeft winkeliers de vrijheid om zelf te bepalen of zij hun winkel openen op zondag. Bij een algehele vrijstelling is de verwachting dat ongeveer een op de tien winkeliers de winkel wekelijks opent. Een groter deel, namelijk een derde, is voorstander van het vrijgeven van de koopzondagen. Er zijn dus winkeliers die zelf niet wekelijks open zouden gaan, maar het geen probleem vinden als andere winkeliers dit wel doen. Ook winkeliers die maandelijks open zijn of willen worden in zekere zin bediend met algehele vrijstelling.

Aan de andere kant: de helft van de winkeliers is tegen het vrijgeven van de zondagopenstelling. Voor deze winkeliers kan een algehele vrijstelling nadelig zijn. Deze winkeliers kunnen druk ervaren vanuit klanten of andere winkeliers om vaker hun winkel te openen. Om zichtbaar te blijven voor het publiek en mee te komen met de concurrentie kunnen zij de noodzaak voelen om de winkel te openen, ook als dit economisch niet aantrekkelijk is.

Een meerderheid van de inwoners is voor een bepaalde vorm van koopzondagen. Een kwart van de inwoners wil het liefst iedere week koopzondag, met name voor de dagelijkse boodschappen. Daarnaast is er behoefte aan modewinkels en bouwmarkten. Voor de aantrekkelijkheid van het winkelgebied is het volgens een meerderheid belangrijk dat de meeste winkels open gaan. Hoewel veel inwoners zelf geen behoefte hebben aan wekelijkse openstelling, is de verwachting dat zij er nauwelijks negatieve gevolgen van zouden ondervinden.

Er is onder zowel inwoners als winkeliers weinig behoefte aan extra openstelling op feestdagen. Het openen van supermarkten op deze dagen zou volgens sommige inwoners wel praktisch kunnen zijn.

Inleiding

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de gemeente Emmen leeft de discussie wat betreft volledige vrijstelling van de winkeltijdensluiting op de zondagen (en feestdagen). In de huidige situatie mogen winkeliers twaalf keer per jaar hun winkel openen op zondag. Supermarkten mogen wekelijks open. Ondernemersvereniging De Koepel adviseert de gemeente in de planning van die koopzondagen. Onlangs heeft de raad het college verzocht om een 'onafhankelijk en gedegen' onderzoek uit te voeren onder de winkeliers in de gemeente, om de behoefte met betrekking tot koopzondagen in kaart te brengen. Om een volledig beeld te vormen worden ook inwoners betrokken bij dit onderzoek.

De gemeente Emmen heeft Ipsos I&O opdracht gegeven tot het uitvoeren van een onderzoek naar de winkeltijden in de gemeente Emmen. Deze rapportage beschrijft de resultaten van dit onderzoek.

1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen

Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek is het evalueren van de winkeltijden in de gemeente Emmen. Bij dit onderzoek zijn winkeliers en inwoners betrokken om zo een totaalbeeld te formuleren. Dit biedt de gemeenteraad handelingsperspectief voor toekomstig beleid.

Onderzoeksvraag en deelvragen

De centrale onderzoeksvraag is: *'In hoeverre hebben inwoners en winkeliers¹ in Emmen behoefte aan een verruiming van/volledige zondagsopenstelling en met welke tijdsvensters zou dit gewenst zijn?'*

Als deelvragen onderscheiden we:

1. In hoeverre openen winkeliers momenteel hun winkel op koopzondagen en feestdagen?
2. In hoeverre winkelen inwoners van Emmen op zondag (in of buiten de gemeente)? Naar welk type winkel gaat men?
3. Wat vinden winkeliers en inwoners van de huidige openingstijden?
4. In hoeverre is er behoefte onder winkeliers en inwoners om winkels meer dan eens per maand op zondag te openen?

¹ Voor supermarkten geldt een ander tijdenregime (behalve op bepaalde feestdagen zoals eerste kerstdag). Het is desondanks belangrijk ook hun mening te horen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Voor dit onderzoek voerde Ipsos I&O een peiling uit onder inwoners en winkeliers. De dataverzameling vond plaats tussen 15 oktober en 10 november 2024. Hieronder volgt een toelichting van de respons per doelgroep.

1.3.1 Inwonersenquête

Bij het uitnodigen van inwoners is het van belang dat de inwoners per deelgebied evenveel kans hebben op een uitnodiging voor het onderzoek en dat er voldoende mensen een uitnodiging krijgen zodat het onderzoek goed 'zichtbaar' is in de gemeenschap. De gemeente heeft een steekproef getrokken uit de Basisregistratie Personen (BRP). In totaal zijn 6.500 inwoners aangeschreven. Dit zijn 2.600 inwoners in de plaats Emmen, 1.300 inwoners in de plaats Klazienaveen en 2.600 inwoners in het buitengebied. De inwoners zijn aselekt getrokken, wat betekent dat ieder persoon per deelgebied evenveel kans had om een uitnodiging te ontvangen. Deze 6.500 inwoners ontvingen een brief met een uitnodiging en een unieke link om deel te nemen aan het onderzoek. In de brief stonden contactgegevens van de helpdesk. Mensen konden via telefoon, mail of WhatsApp contact opnemen.

In totaal hebben 906 inwoners de vragenlijst ingevuld, waarmee een respons van 14 procent is behaald (Tabel 1.1). Op basis van ervaringen met inwonersonderzoek over vergelijkbare onderwerpen werd een responspercentage van minimaal 15 procent verwacht, dit is bijna behaald. Verder beoogden we een respons van 400 voor de plaats Emmen en het buitengebied en 200 voor de plaats Klazienaveen. Voor de plaats Emmen is dit responsdoel behaald (436). Voor het buitengebied en de plaats Klazienaveen is de respons iets lager dan beoogd, respectievelijk 327 en 143. Desalniettemin vormt het responsaantal een goede basis voor betrouwbare uitkomsten over inwoners van de gemeente.

Tabel 1.1 Steekproefomvang, beoogde en behaalde respons naar deelgebied

Deelgebied	steekproef	beoogde respons	behaalde respons	responspercentage
Plaats Emmen	2.600	400	436	17%
Plaats Klazienaveen	1.300	200	143	11%
Buitengebied (excl. Klazienaveen)	2.600	400	327	13%
Totaal	6.500	1.000	906	14%

De plaats Emmen heeft een hoger responspercentage dan de overige gebieden (17%). In de plaats Klazienaveen is de respons met 11 procent het laagst. Om uitspraken te doen die representatief zijn voor alle inwoners van de gemeente Emmen is een weging toegepast naar de inwonersaantallen van de gebieden. Daarnaast is gewogen naar geslacht en leeftijd. Hierdoor kunnen we de resultaten presenteren per plaats en voor de gehele gemeente. De resultaten naar plaats worden beschreven wanneer hier relevante en significante verschillen in te zien zijn.

De resultaten voor Klazienaveen zijn indicatief vanwege het lagere responsaantal, wat betekent dat de resultaten richting geven, maar niet als volledig betrouwbaar beschouwd kunnen worden.

1.3.2 Winkeliersenquête

Voor het adressenbestand van winkeliers heeft Ipsos I&O gebruikgemaakt van het Provinciaal Werkgelegenheidsregister Drenthe (PWR). Winkels² op deze lijst zijn gecontroleerd op het behoren tot de doelgroep en voorgelegd aan de gemeente Emmen. Er is een lijst met 546 winkels opgesteld. Bij het uitdelen van de vragenlijsten is een aantal winkels toegevoegd die niet op de lijst stonden. Daarnaast is er een aantal adressen van de lijst gehaald, bijvoorbeeld omdat deze winkels inmiddels niet meer actief waren of dat het een vestiging zonder winkelfunctie betrof (bijvoorbeeld een webwinkel). Uiteindelijk zijn er 490 winkels en kapperszaken benaderd voor het onderzoek.

De winkeliers kregen een brief met het verzoek de vragenlijst in te vullen. Het grootste deel van de winkeliers kreeg de brief persoonlijk overhandigd, in enkele gevallen is de brief in de brievenbus gedaan. Ook zijn – zoals gezegd – winkeliers benaderd die niet op de lijst stonden, maar waar veldwerkers wel een winkel opmerkten. Invullen van de vragenlijst kon zowel online (via een unieke link) als schriftelijk.

Er is een respons behaald van 196 winkeliers, wat een responspercentage van 40 procent oplevert (Tabel 1.2). De intensieve benadering van langsbrengen van vragenlijsten heeft vaak een positieve werking op de respons. De verwacht was een respons tussen de 25 en 40 procent. De behaalde respons in dit onderzoek is dus naar verwachting. Door het aantal van 196 deelnemende winkels en een redelijk spreiding van de respons over alle segmenten (branche, plaats en personeelsomvang) is het mogelijk een betrouwbaar beeld te geven van de mening van winkeliers als geheel. Het aantal deelnemende winkeliers is niet voldoende groot om de resultaten uit te splitsen naar plaats of branche.

Tabel 1.2 Steekproefomvang en behaalde respons naar branche

Branche	steekproef	behaalde respons	responspercentage
Dagelijkse artikelen	125	44	35%
Diensten	5	2	40%
In en om het huis	85	30	35%
Kappers	45	6	13%
Mode en luxe	162	85	52%
Overige detailhandel	66	29	44%
Onbekend	2	–	–
Totaal	490	196	40%

² Hieronder vallen ook kapperszaken in centrumgebieden.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we in hoeverre inwoners en winkeliers gebruikmaken van de koopzondagen en de motivatie hiervoor. Hoofdstuk 3 beschrijft welke effecten inwoners en winkeliers zien van koopzondagen. In hoofdstuk 4 komt aan de orde wat de mening en wensen zijn van inwoners en winkeliers over het aantal koopzondagen en openstelling op feestdagen. Opmerkingen van inwoners en winkeliers over de koopzondagen staan in hoofdstuk 5. De vragenlijsten zijn opgenomen in de bijlage.

Gebruik koopzondagen

2 Gebruik koopzondagen

2.1 Inleiding

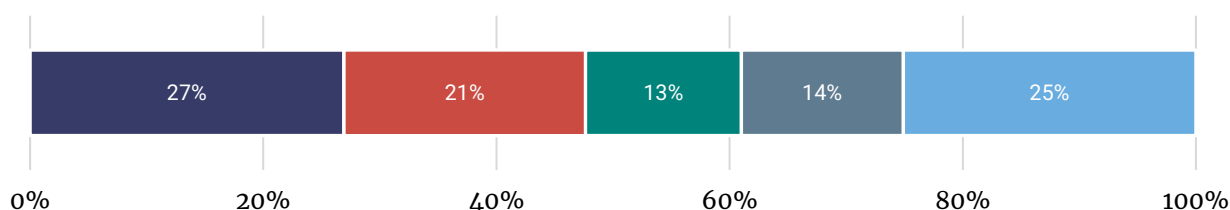
In dit hoofdstuk komt aan bod in hoeverre inwoners en winkeliers momenteel gebruikmaken van de koopzondagen. Eerst beschrijven we de frequentie en redenen van het winkelbezoek op koopzondag van inwoners. Ook de locatie van het winkelbezoek op zondag is hierin opgenomen. Daarna komt aan de orde in hoeverre winkeliers hun winkels hebben geopend op koopzondag en wat de redenen hiervoor zijn.

2.2 Inwoners

Winkelgedrag op zondag onder inwoners Emmen erg wisselend

Een kwart van de inwoners bezoekt wekelijks op zondag een winkel voor de dagelijkse boodschappen in de gemeente Emmen. Een derde doet niet wekelijks boodschappen op zondag, maar wel eens of meerdere keren per maand. Veertien procent doet enkele keren per jaar boodschappen op zondag en een kwart doet dit (vrijwel) nooit.

Figuur 2.1 Hoe vaak heeft u dit jaar op zondag een winkel voor dagelijkse boodschappen (zoals de supermarkt, slagerij, bakkerij) bezocht in gemeente Emmen? (n=906)

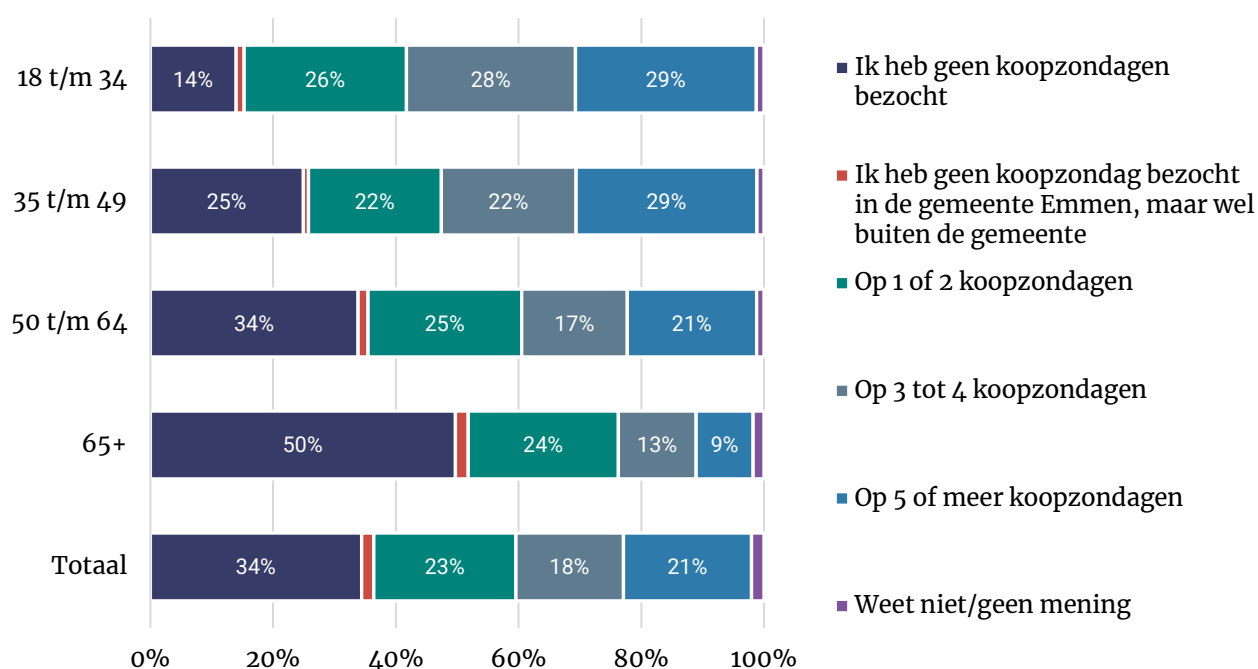
■ Wekelijks ■ 2 tot 3 keer per maand ■ Ongeveer 1 keer per maand ■ Enkele keren per jaar ■ (Vrijwel) nooit

Inwoners van 65 jaar en ouder doen significant vaker geen boodschappen op zondag. Inwoners tot 65 jaar doen dit vaker wekelijks.

Ook vroegen we naar het bezoeken van winkels anders dan voor de dagelijkse boodschappen. Een derde van de inwoners bezocht deze winkels niet op zondagen. Twee procent bezocht deze winkels niet in Emmen, maar wel in een andere gemeente. Twee op de vijf inwoners bezochten één tot vier koopzondagen en een vijfde bezocht er vijf of meer.

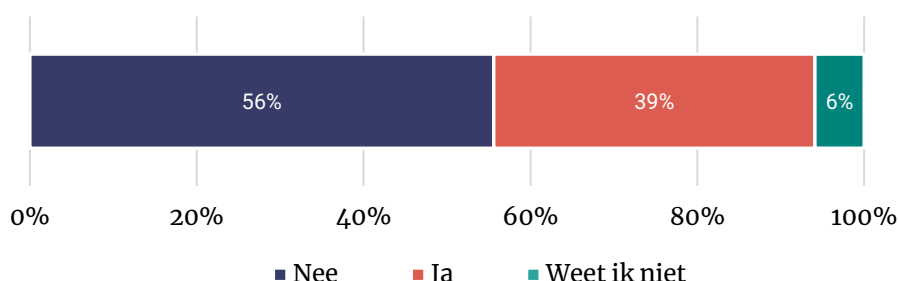
Wederom geven ouderen significant vaker aan niet te winkelen op koopzondagen. Inwoners tot 65 jaar bezochten significant vaker vijf of meer koopzondagen.

Figuur 2.2 Op hoeveel koopzondagen heeft u dit jaar een winkel anders dan voor dagelijkse boodschappen bezocht in de gemeente Emmen? Denk hierbij aan modewinkels, meubelzaken, bouwmarkten en kapperszaken. (n=906)

Een meerderheid van de inwoners bezocht geen winkels op feestdagen. Vier op de tien inwoners deden dit wel en zes procent weet het niet meer. Hierbij gaat het om zowel winkels voor de dagelijkse boodschappen als andere winkels (mode, elektronica, etc.).

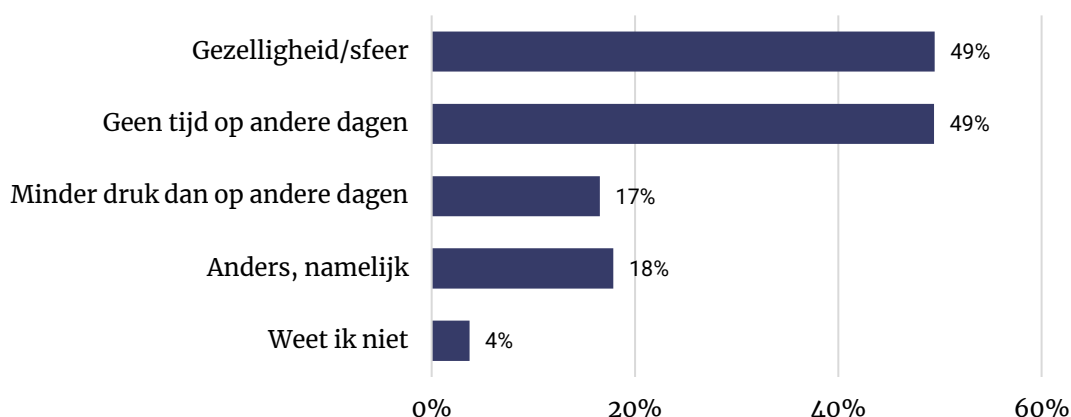
Figuur 2.3 Heeft u dit jaar winkels bezocht op een feestdag dat ze open waren? (n=906)

Gezelligheid en weinig tijd op andere dagen meest genoemde redenen om te winkelen op zondag

De belangrijkste redenen om wel eens op zondag te winkelen (anders dan voor de dagelijkse boodschappen) zijn voor de gezelligheid en sfeer en omdat men geen tijd heeft op andere dagen (beide 49%). Inwoners met een andere reden dan de voorgelegde redenen geven met name aan op zondag te winkelen als het toevallig zo uitkomt of als er plots iets nodig is (bijvoorbeeld bij het klussen) of om er even uit te zijn (met de familie).

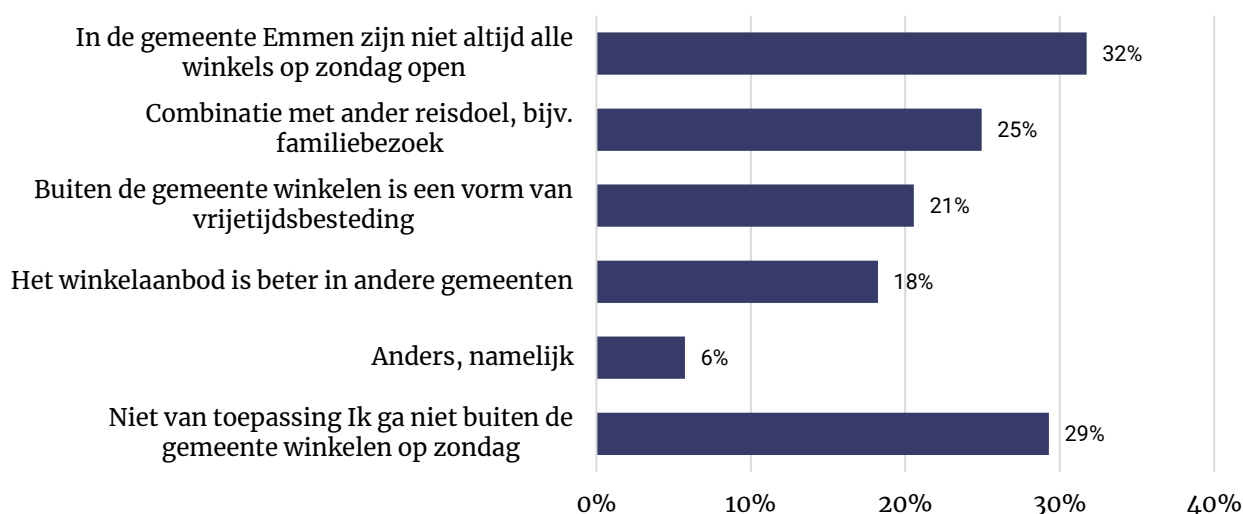
Figuur 2.4 Wat zijn de belangrijkste redenen dat u (wel eens) op zondag winkelt (anders dan voor dagelijkse boodschappen)? (n=577) (meerdere antwoorden mogelijk)

Inwoners tot 65 jaar geven vaker aan geen tijd te hebben op andere dagen vergeleken met 65-plussers.

Drie op de tien inwoners die wel eens winkelen op zondag (anders dan voor de dagelijkse boodschappen) doen dit niet buiten de gemeente Emmen (Figuur 2.5). Inwoners die wel buiten de gemeente winkelen doen dit met name omdat niet alle winkels open zijn op zondag in de gemeente Emmen. Een derde noemt dit als reden. Daarna volgen de combinatie met een ander reisdoel (25%) en dat winkelen buiten de gemeente wordt gezien als vrijetijdsbesteding (21%). Verder vindt bijna een vijfde het winkelaanbod beter in andere gemeenten.

Figuur 2.5 Als u buiten de gemeente Emmen op zondag winkelt (anders dan voor dagelijkse boodschappen), wat is daar dan de reden van? (n=595) (meerdere antwoorden mogelijk)

Inwoners tussen de 18 en 35 jaar geven vaker dan gemiddeld aan dat het winkelaanbod in andere gemeenten beter is.

Inwoners die geen gebruik maken van de koopzondagen in de gemeente Emmen geven vaak als reden dat de zondag voor andere activiteiten is (47%). Ook vinden zij dat winkeliers een vaste vrije dag verdienen (41%). Voor een vijfde speelt principe of het geloof van zondag als rustdag een rol. Bij andere redenen worden onder meer genoemd dat er geen behoefte/reden is om op zondag te winkelen, dat zes dagen voldoende is en dat het (te) druk is op zondag.

Figuur 2.6 Wat zijn de belangrijkste redenen dat u geen gebruik maakt van de koopzondagen in de gemeente Emmen? (n=329) (meerdere antwoorden mogelijk)

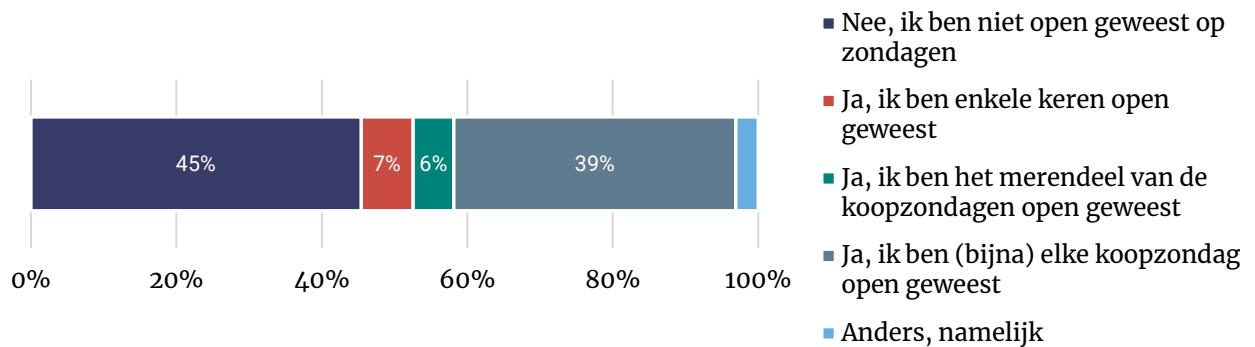

2.3 Winkeliers

Helft winkeliers niet open geweest op zondag

Bijna de helft van de winkeliers (45%) heeft (tot begin november) in 2024 geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de winkel te openen op zondag. Zeven procent is enkele keren open geweest en zes procent het merendeel van de koopzondagen. Verder geven twee op de vijf winkeliers aan (bijna) elke koopzondag open te zijn geweest.

Figuur 2.7 Heeft u dit jaar gebruikgemaakt van de mogelijkheid tot openstelling op zondagen? (n=196)

Economische redenen belangrijkst in keuze om wel of niet open te gaan

Voor bijna de helft (46%) van de winkeliers die wel eens open gaan op zondag is een verhoging van de omzet of winst een belangrijke reden. Ruim een derde (36%) ziet het openen van de winkel als een service voor de klant en een vergelijkbaar deel (33%) geeft aan dat het beleid is vanuit de hoofdorganisatie. Ook denken winkeliers dat klanten anders vermoedelijk naar andere winkels in de gemeente gaan (31%) of naar winkels in een andere gemeente (24%). Een kwart wil door open te gaan bijdragen aan het imago van het winkelgebied.

Figuur 2.8 Wat zijn de belangrijkste redenen dat u gebruik heeft gemaakt van een of meer koopzondagen? (n=107) (Doelgroep: winkeliers die dit jaar open zijn geweest; meerdere antwoorden mogelijk)

Winkeliers die geen gebruik hebben gemaakt van de koopzondagen hebben hier verscheidene redenen voor. Economische redenen worden het vaakst genoemd (47%), gevolgd door het belang van zondag als vaste rustdag (45%) en sociale redenen zoals familie, vrienden of een vereniging (40%). Voor een kwart speelt de geloofsovertuiging of het principe een rol.

De beschikbaarheid van personeel, weinig andere winkels die open zijn en landelijk beleid vanuit de hoofdorganisatie zijn voor minder winkeliers belangrijk. Enkele winkeliers noemen een andere reden, namelijk de wens om als zelfstandig ondernemer zonder personeel een dag in de week vrij te zijn.

Figuur 2.9 Wat zijn de belangrijkste redenen dat u geen gebruik heeft gemaakt van de koopzondagen dit jaar? (n=88) (Doelgroep: winkeliers die niet open zijn geweest dit jaar; meerdere antwoorden mogelijk)

Ervaringen en effecten koopzondagen

3 Effecten koopzondagen

3.1 Inleiding

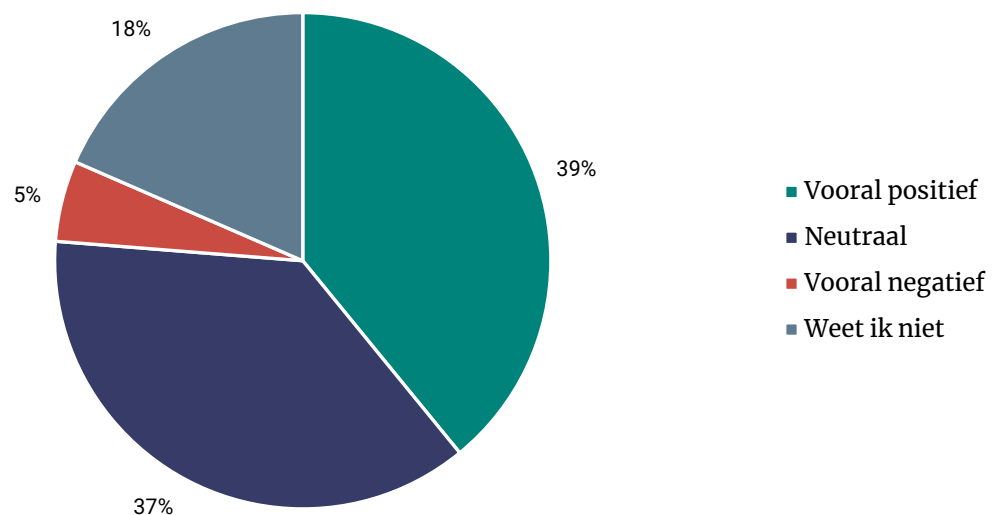
Dit hoofdstuk gaat in op de ervaringen en effecten van de koopzondagen voor inwoners en winkeliers. In het eerste deel komt aan bod hoe inwoners de koopzondagen momenteel ervaren. Ook wordt ingegaan op de communicatie rondom de koopzondagen. Daarna beschrijven we het perspectief van winkeliers op de communicatie en verwachte economische effecten van het volledig vrijgeven van de koopzondagen.

3.2 Inwoners

Weinig overlast van koopzondagen

Twee op de vijf inwoners ervaren de koopzondagen vooral als positief. Een vergelijkbaar deel (37%) is hier neutraal over en vijf procent ervaart de koopzondagen als vooral negatief.

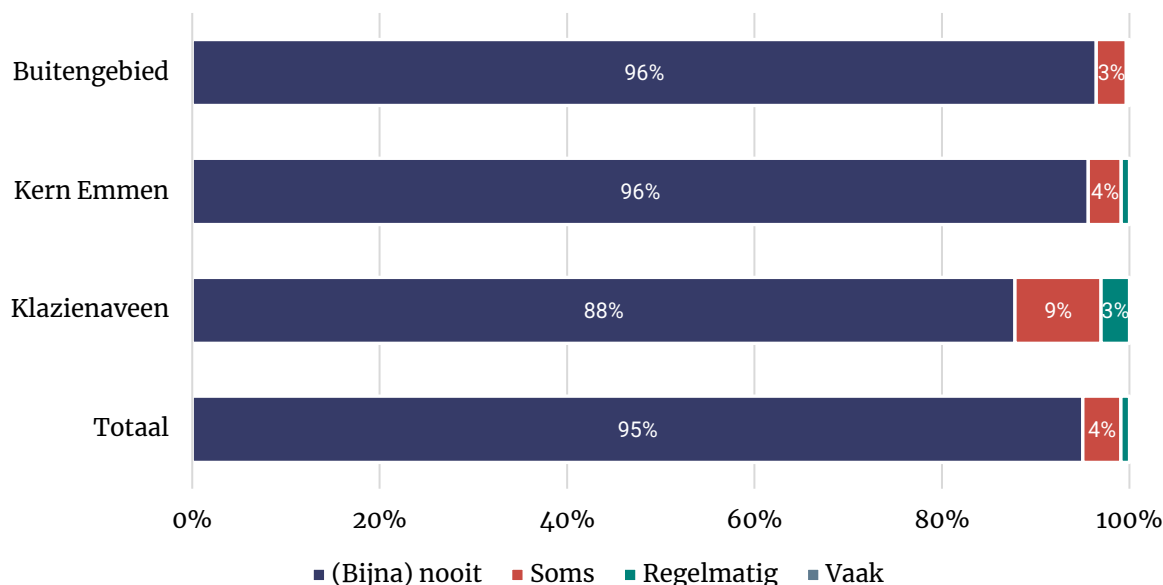
Figuur 3.1 Wat zijn uw ervaringen met de koopzondagen in de gemeente Emmen? (n=906)

Inwoners tot 65 jaar ervaren koopzondagen vaker als vooral positief vergeleken met 65-plussers. Zij geven vaker aan niet te weten hoe de koopzondagen te beoordelen.

De meeste inwoners (95%) ervaren (bijna) nooit overlast als gevolg van de koopzondagen. In Klazienaveen is dit aandeel iets lager (88%) en ervaart een tiende (12%) van de inwoners soms of regelmatig overlast.³

Figuur 3.2 Ervaart u wel eens overlast als gevolg van de koopzondagen in de gemeente Emmen? (n=906)

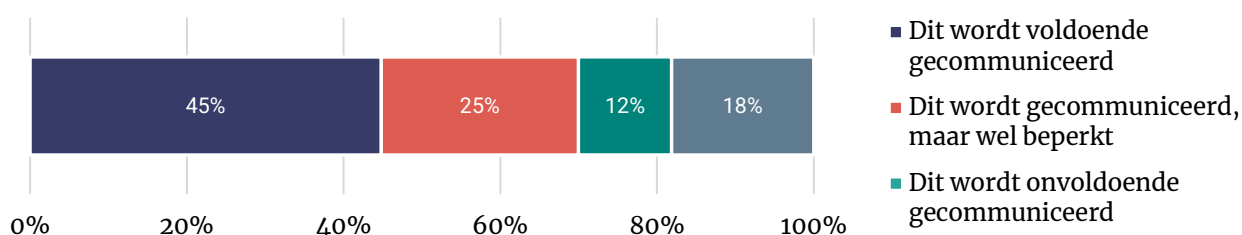

Uit een toelichting blijkt dat het bij overlast met name gaat om drukte, geen zondagsrust, parkeerplaatsen die vol zijn, verkeersdrukke en luidruchtige jongeren.

Inwoners redelijk positief over communicatie en vindbaarheid informatie koopzondagen

Iets minder dan de helft van de inwoners (45%) is van mening dat er voldoende communicatie is over wanneer koopzondagen plaatsvinden. Een kwart geeft aan dat het beperkt gecommuniceerd wordt en één op de tien (12%) vindt de communicatie onvoldoende.

Figuur 3.3 Hoe ervaart u de communicatie over wanneer de koopzondagen plaatsvinden? (n=906)

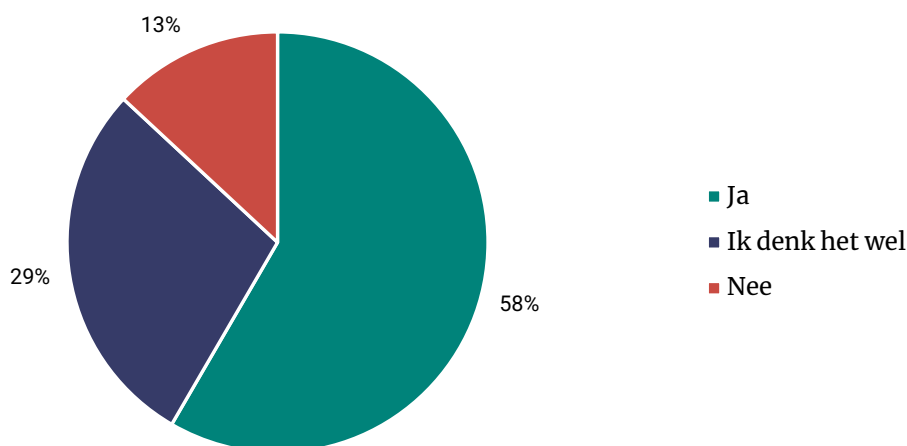

Inwoners zien communicatie op sociale media, via de lokale krant, gemeente website, op banieren langs de weg of zoeken het zelf actief op. Inwoners van het buitengebied geven vaker aan de communicatie niet te kunnen beoordelen. Ook geven zij minder vaak dan inwoners uit de plaats Emmen aan dat het goed gecommuniceerd wordt.

³ Door lagere responsaantallen voor Klazienaveen zijn deze resultaten indicatief.

Drie op de vijf inwoners weten waar ze informatie kunnen vinden over de koopzondagen. Drie op de tien denken dit te weten en dertien procent weet dit niet. Of inwoners deze informatie weten te vinden verschilt niet naar leeftijd.

Figuur 3.4 Weet u waar u zelf informatie kunt vinden over de koopzondagen? (n=906)

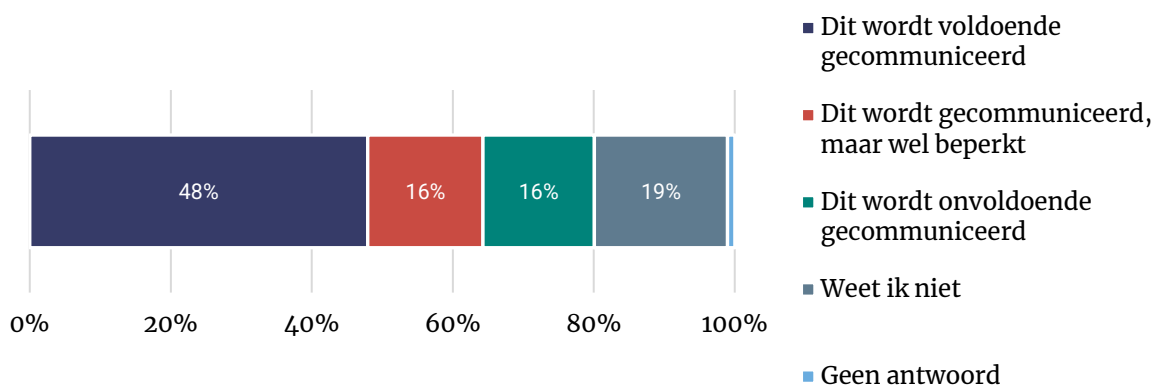

3.3 Winkeliers

Helft van winkeliers ervaart voldoende communicatie

Net als bij de inwoners vindt ongeveer de helft van de winkeliers dat er voldoende wordt gecommuniceerd wanneer de koopzondagen plaatsvinden. Zestien procent geeft aan dat de communicatie beperkt is en eenzelfde deel vindt het onvoldoende. Een vijfde weet het niet.

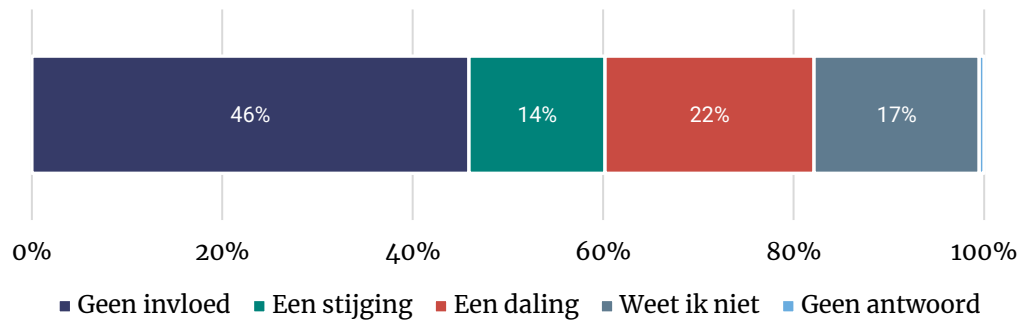
Figuur 3.5 Hoe ervaart u de communicatie over wanneer de koopzondagen plaatsvinden? (n=196)

Impact volledige zondagopenstelling op winst en arbeidsplaatsen beperkt volgens helft van winkeliers

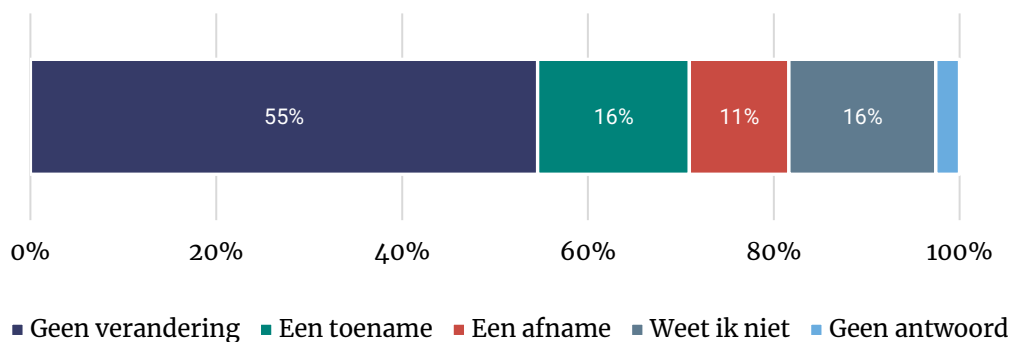
We vroegen winkeliers naar de effecten die zij verwachten in het geval dat wordt toegestaan elke zondag winkels te mogen openen. Bijna de helft (46%) verwacht dat dit geen invloed heeft op de winst van de eigen winkel. Veertien procent verwacht een stijging, een groter deel (22%) verwacht juist een daling. Zeventien procent weet niet wat voor effect te verwachten.

Figuur 3.6 Stel dat het winkeliers in de gemeente Emmen wordt toegestaan om elke zondag open te gaan, verwacht u dan een verandering in de winst van uw eigen winkel? (n=196)

Als het gaat om het effect op de arbeidsplaatsen verwacht ruim de helft (55%) dat een volledige zondagsopenstelling geen invloed heeft. Eén op de zes verwacht een toename in arbeidsplaatsen en een tiende denkt dat het aantal arbeidsplaatsen zal afnemen. Eén op de zes weet niet wat het effect zal zijn.

Figuur 3.7 Stel dat het winkeliers in de gemeente Emmen wordt toegestaan om elke zondag open te gaan, verwacht u dan een verandering in het aantal arbeidsplaatsen in uw winkel? (n=196)

Wensen ten aanzien van koopzondagen

4 Wensen ten aanzien van koopzondagen

4.1 Inleiding

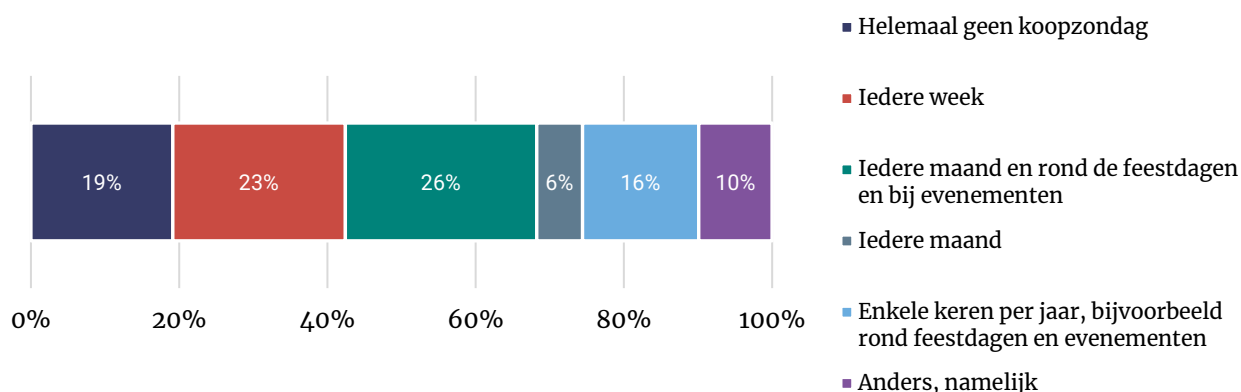
In dit hoofdstuk brengen we de wensen en behoeften in kaart ten aanzien van de koopzondagen. De eerste paragraaf gaat in op de wensen van inwoners en vervolgens zetten we de wensen van winkeliers uiteen.

4.2 Inwoners

Meerderheid voorstander van bepaalde vorm van koopzondagen, kwart het liefst iedere week

Eén op de vijf inwoners wil het liefst geen koopzondagen in de gemeente Emmen. Dit betekent dat vier op de vijf inwoners wel voorstander zijn van een bepaalde vorm van koopzondagen. Bijna een kwart (23%) geeft de voorkeur aan iedere week een koopzondag. Een iets groter deel (26%) wil dit het liefst iedere maand en rond de feestdagen en bij evenementen. Zes procent wil iedere maand koopzondag (en dus niet specifiek ook rond de feestdagen en evenementen) en een zesde wil enkele koopzondagen per jaar (bijvoorbeeld rond feestdagen en evenementen). Andere opties die genoemd worden zijn twee keer per maand of de situatie houden zoals het nu is.

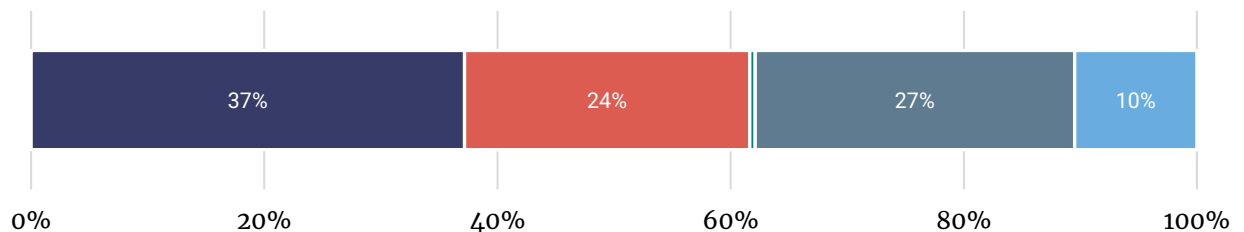
Figuur 4.1 Hoe vaak zou u een koopzondag willen in de gemeente Emmen? (n=906)

Er zijn enkele verschillen naar leeftijd. Zo willen 65-plussers vaker dan jongvolwassenen (18 tot 35-jarigen) helemaal geen koopzondagen of enkele keren per jaar een koopzondag. Inwoners tot 50 jaar willen vaker iedere week een koopzondag ten opzichte van 65-plussers. Verder willen inwoners uit de plaats Emmen vaker iedere week een koopzondag vergeleken met inwoners uit het buitengebied.

Bijna twee op de vijf inwoners die voorstander zijn van koopzondagen (37%) zouden vaker gebruikmaken van de koopzondagen als winkels vaker opengaan, met name de inwoners die graag wekelijkse openstelling willen. Een kwart zou er net zo vaak gebruik van maken als op dit moment en ook een kwart geeft aan er geen gebruik van te maken.

Figuur 4.2 Als de winkels in de gemeente Emmen vaker op zondag open mogen dan nu, gaat u hier dan gebruik van maken? (n=739) (doelgroep: inwoners die een bepaalde vorm van koopzondagen willen)

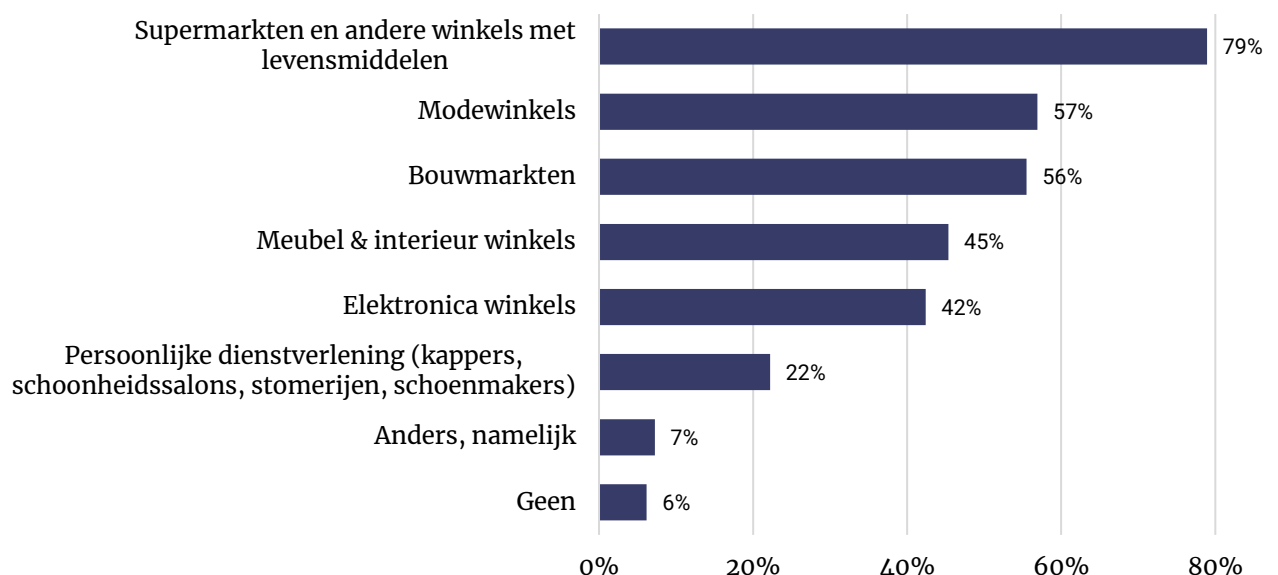

■ Ja, vaker dan ik nu doe ■ Ja, net zo vaak als nu ■ Ja, minder vaak dan nu ■ Nee ■ Weet niet/geen mening

Inwoners tot 50 jaar verwachten vaker dat zij meer gebruik zullen maken van de koopzondagen ten opzichte van 50-plussers.

Vier op de vijf inwoners die voorstander zijn van een vorm van koopzondagen zien graag winkels voor de dagelijkse boodschappen open. Drie op de vijf ziet modewinkels (57%) en bouwmarkten (56%) graag open. Daarna volgen de meubel & interieurzaken (45%) en elektronikawinkels (42%). De behoefte aan persoonlijke dienstverlening is kleiner (22%).

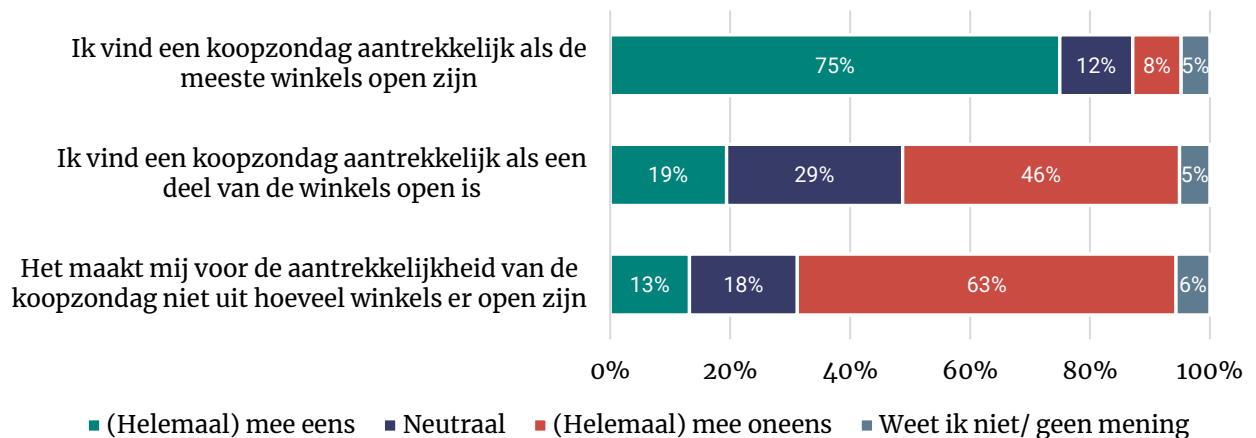
Figuur 4.3 Welke winkels ziet u het liefst open tijdens een koopzondag? (n=739) (doelgroep: inwoners die een bepaalde vorm van koopzondagen willen; meerdere antwoorden mogelijk)

Aantal geopende winkels belangrijk in aantrekking koopzondag

Om in kaart te brengen in hoeverre het aantal winkels dat geopend is op koopzondag, een rol speelt bij de aantrekkelijkheid van een winkelgebied op deze dagen, legden we inwoners enkele stellingen voor. Driekwart van de inwoners vindt een koopzondag aantrekkelijk als de meeste winkels open zijn. Als een deel van de winkels open is vindt een vijfde van de inwoners een koopzondag aantrekkelijk. Dertien procent geeft aan dat het voor de aantrekkelijkheid niet uitmaakt hoeveel winkels er open zijn. Hier is ruim drie op de vijf het niet mee eens. Voor hen maakt het aantal winkels dat open is dus wel uit. Uit de stellingen kunnen we opmaken dat het voor de aantrekking van koopzondagen van belang is dat veel of de meeste winkels opengaan.

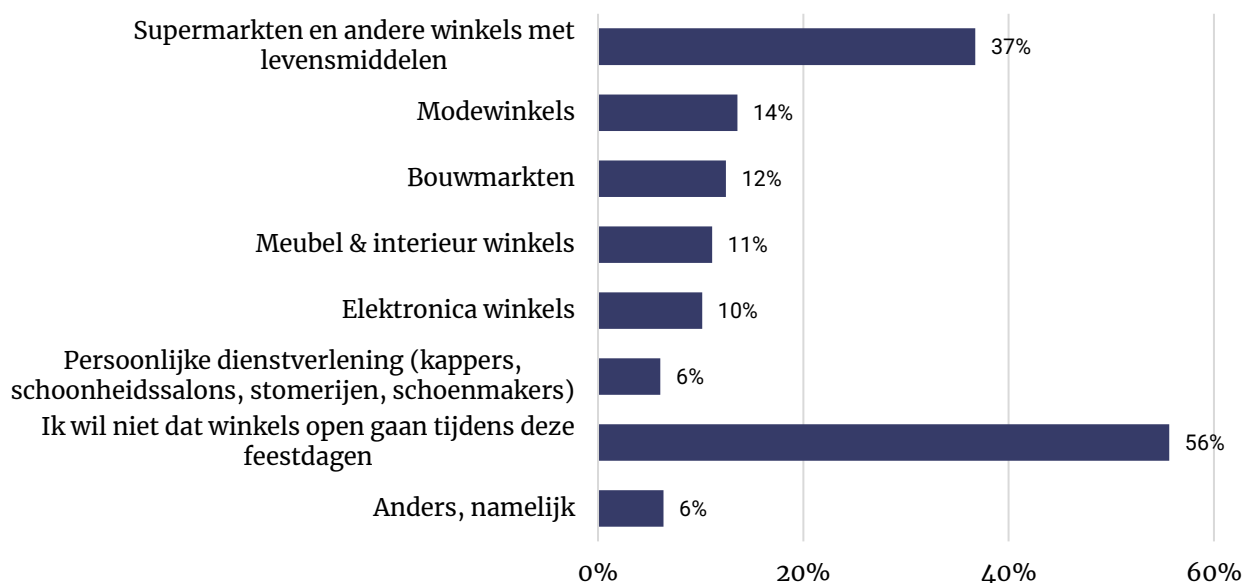
Figuur 4.4 In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen? (n=739) (doelgroep: inwoners die een bepaalde vorm van koopzondagen willen)

Meerderheid geen behoefte aan extra winkelopstelling feestdagen

We vroegen inwoners welke winkels zij met de feestdagen zoals eerste paasdag, eerste pinksterdag, eerste kerstdag en nieuwjaarsdag graag open zouden zien. Een meerderheid (56%) wil niet dat de winkels opengaan tijdens deze feestdagen. Bijna twee op de vijf (37%) willen dat supermarkten en andere winkels met levensmiddelen open gaan. Aan onder andere modewinkels, bouwmarkten en elektronicawinkels is relatief weinig behoefte.

Figuur 4.5 Welke winkels zou u het liefst open zien tijdens deze feestdagen? (n=906) (meerdere antwoorden mogelijk)

Inwoners die graag winkels open zien tijdens deze feestdagen geven met name aan dit te willen voor laatste momentaankopen en als er iets vergeten is. Ook noemen enkelen de gezelligheid, dat het mensen aantrekt en dat er minder tijd is om te winkelen op de dagen voor de feestdagen.

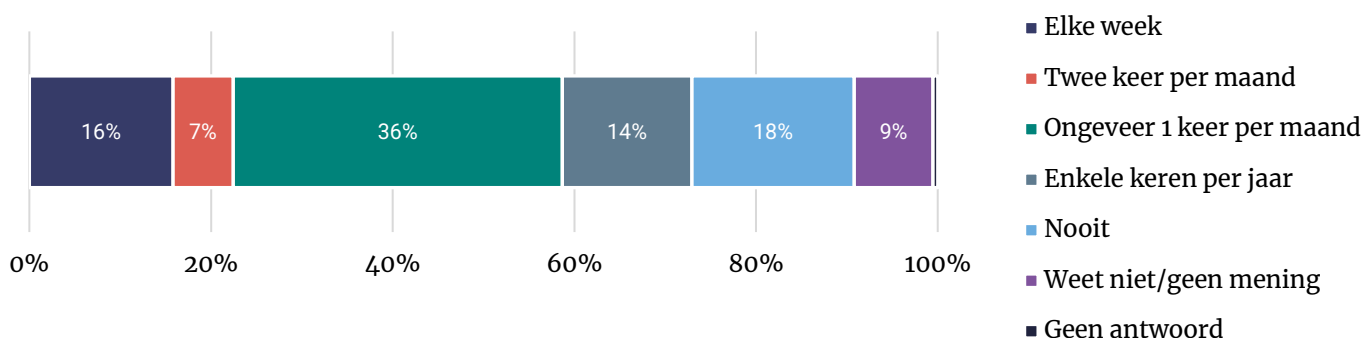
4.3 Winkeliers

Wensen winkeliers over zondagopenstelling lopen uiteen

Eén op de zes winkeliers wil dat winkels (anders dan voor de dagelijkse boodschappen) in de gemeente Emmen elke week open mogen. Zeven procent vindt twee keer per maand voldoende en ruim een derde (36%) wil dat de winkels maandelijks open mogen. Veertien procent is voorstander van enkele keren per jaar. Bijna een vijfde van de winkeliers (18%) zou willen dat winkels niet open gaan op zondag.

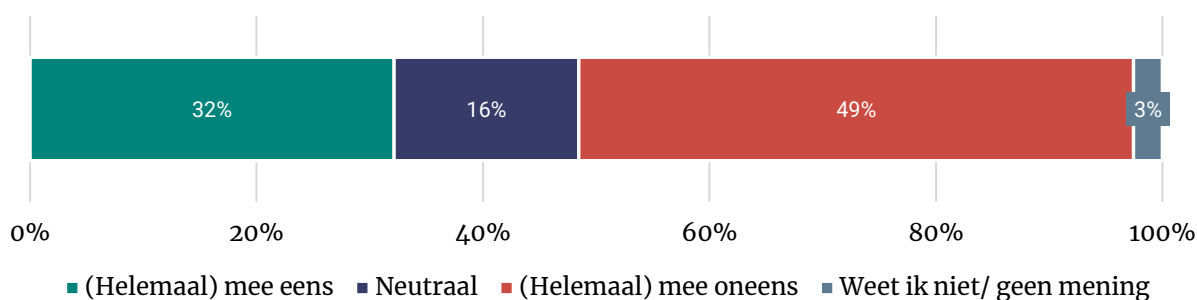
Figuur 4.6 Hoe vaak zou u willen dat de winkels in gemeente Emmen open mogen op zondag?

N.B. Het gaat hierbij niet om winkels voor dagelijkse boodschappen (zoals de supermarkt, slagerij, bakkerij) (n=196)

Een derde van de winkeliers is voorstander van het vrijgeven van de zondagsopenstelling, waarbij ondernemers dus zelf bepalen op welke zondagen zij opengaan. Eén op de zes winkeliers staat hier neutraal in en de helft is het niet eens met een algehele vrijstelling. Drie procent heeft er geen mening over.

Figuur 4.7 Stelling: De gemeente Emmen moet zondagsopenstelling vrijgeven. Ondernemers mogen zelf bepalen op welke zondagen ze opengaan. (n=196)

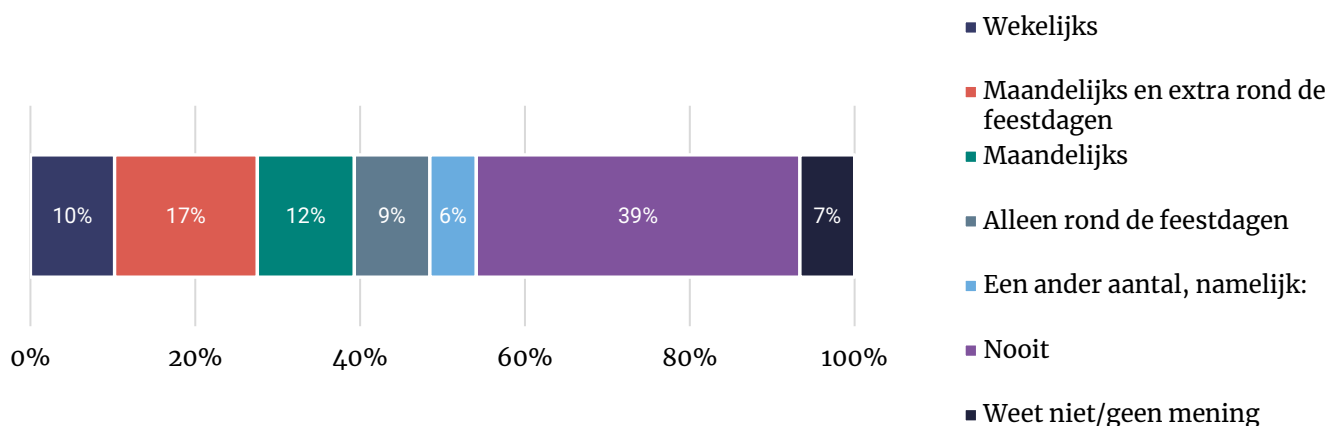

Eén op tien winkeliers wil wekelijks open, vier op tien blijven dicht

Zoals te zien in Figuur 4.6 wil ongeveer driekwart van de winkeliers dat winkels op (enkele) zondagen open mogen. Als het gaat om de eigen openstelling geeft iets meer dan de helft (54%) aan open te willen op zondag, wekelijks danwel maandelijks en/of rond de feestdagen. Er is dus een verschil tussen wat men wenst voor de algehele openstelling en de behoefte om zelf open te gaan. Eén op de tien winkeliers wil wekelijks open en drie op de tien prefereren maandelijks, al dan niet extra rond de feestdagen.

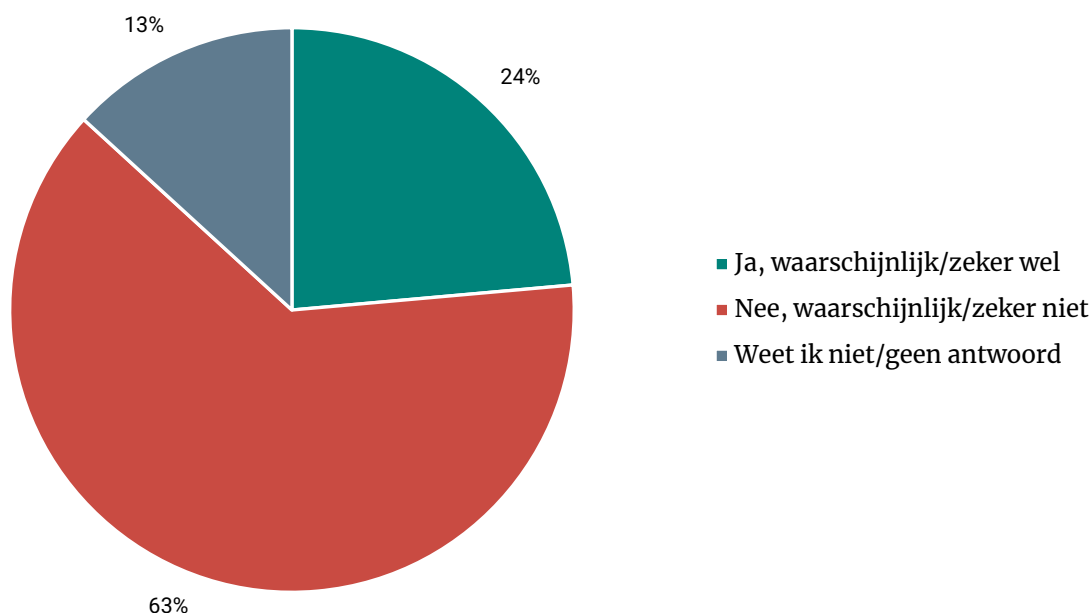
Ook vindt één op de tien het voldoende om enkel rond de feestdagen open te gaan op zondag. Twee op de vijf willen niet open op zondag.

Figuur 4.8 Hoe vaak zou u zelf uw winkel willen openen op zondag? (n=196)

Het openen van de winkel op zondag zou invloed kunnen hebben op openstelling in de rest van de week, bijvoorbeeld op de donderdagavond of de maandag. Ongeveer een kwart van de winkeliers die (wel eens) op zondag open zouden willen, geeft aan de openingstijden op andere dagen aan te passen als zij hun winkel iedere zondag mogen openen. Een meerderheid (63%) zou echter de openingstijden op andere dagen niet aanpassen en dertien procent weet het niet.

Figuur 4.9 Stel u mag uw winkel iedere zondag openen. Zou u dan uw openingstijden op andere dagen (bijvoorbeeld de donderdagavond of maandag) aanpassen? (n=106) (Doelgroep: winkeliers die op (enkele) zondagen open willen)

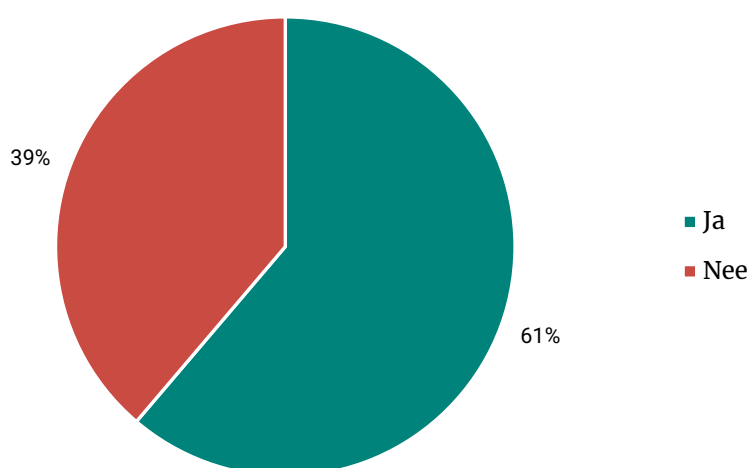

Meerdere winkeliers lichten toe niet iedere zondag open te zullen gaan als dit wordt toegestaan. Enkel en geven aan de donderdagavond dan mogelijk niet meer open te gaan.

Twee derde geen behoefte aan individuele koopzondagen

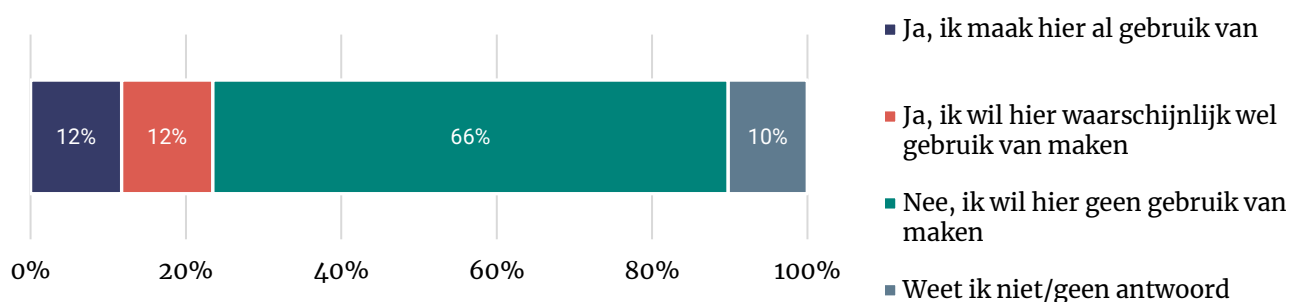
Voor winkeliers is het mogelijk om twee keer per jaar een individuele koopzondag aan te vragen. We vroegen daarom in hoeverre men met deze mogelijkheid bekend is en er gebruik van zou maken. De meerderheid (61%) is op de hoogte van de mogelijkheid een individuele koopzondag aan te vragen. Twee op de vijf winkeliers wisten hier niet van.

Figuur 4.10 Bent u op de hoogte van deze mogelijkheid? (n=196)

Ongeveer één op de tien winkeliers maakt ook al gebruik van deze mogelijkheid. Eenzelfde deel wil hier in de toekomst gebruik van maken. Twee derde geeft aan hier geen gebruik van te willen maken.

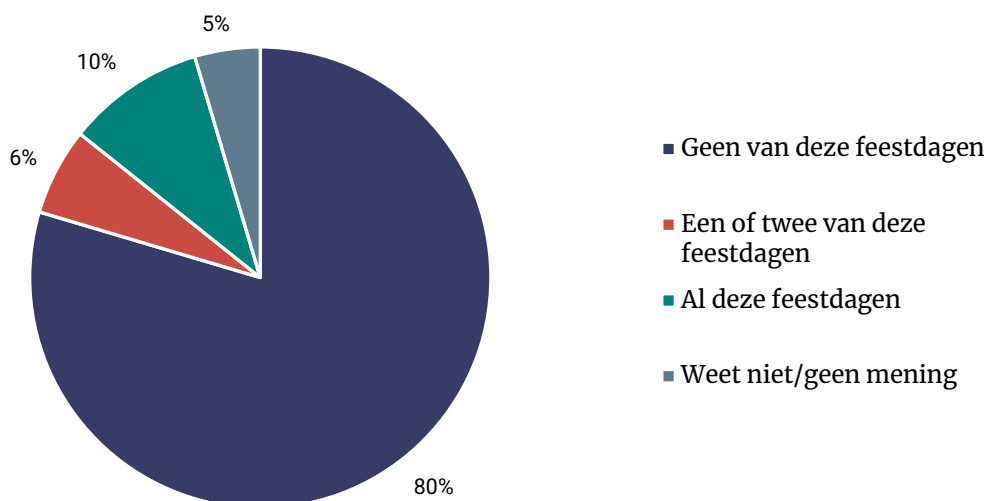
Figuur 4.11 Zou u gebruik willen maken van deze mogelijkheid? (n=196)

Meerderheid geen behoefte aan extra openstelling tijdens feestdagen

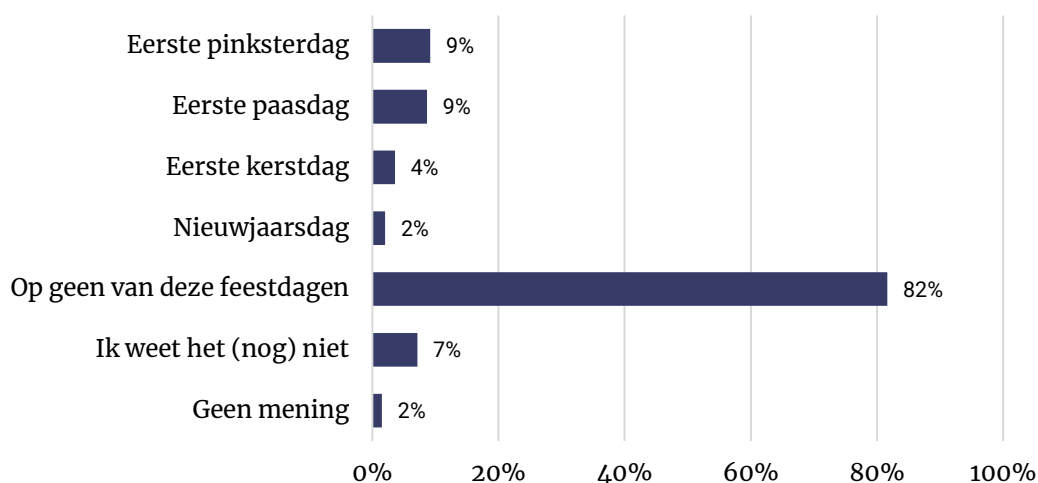
Als het gaat om de feestdagen (eerste paasdag, eerste pinksterdag, eerste kerstdag en nieuwjaarsdag) dan geeft een ruime meerderheid (80%) aan niet te willen dat winkels opengaan. Hierbij vroegen we naar alle type winkels, dus ook voor de dagelijkse boodschappen. Eén op de tien zou wel willen dat winkels al deze dagen open mogen en zes procent zou dit voor één of twee feestdagen willen.

Figuur 4.12 Hoe vaak zou u willen dat de winkels in gemeente Emmen open mogen op deze feestdagen?
N.B. Het gaat hierbij ook om winkels voor dagelijkse boodschappen (zoals de supermarkt, slagerij, bakkerij)
(n=196)

Ook voor de eigen winkel is de behoefte om open te gaan op feestdagen beperkt, vier op de vijf winkeliers zouden niet opengaan op de eerdergenoemde feestdagen. Eén op de tien willen open op eerste pinksterdag en eerste paasdag. Zeven procent weet het nog niet.

Figuur 4.13 Stel dat het winkeliers in de gemeente Emmen wordt toegestaan om open te gaan op eerste paasdag, eerste pinksterdag, eerste kerstdag en nieuwjaarsdag, op welke feestdagen zou u dan van die mogelijkheid gebruikmaken? (n=196)

Verbeterpunten en opmerkingen

5 Verbeterpunten en opmerkingen

5.1 Inwoners

Aan inwoners is gevraagd of zij verbetersuggesties zien voor de invulling of uitvoering van koopzondagen. Hieronder zijn enkele van deze opmerkingen weergegeven.

“6 dagen en een avond is genoeg tijd om te winkelen en/of boodschappen te doen.”

“Aan de ondernemers overlaten.”

“Aantrekkelijk maken voor het publiek combinatie activiteiten en muziek.”

“Alle winkels op 1 lijn. En dat iedereen open is. Samen sta je sterk.”

“Als de winkels open gaan, dan wel alle winkels. Goed afspreken, anders sta je voor dichte deur.”

“Als ze elke zondag open gaan mogen de winkels (behalve voor levensmiddelen) van mij wel later los gaan als 9 uur bijvoorbeeld 12 uur.”

“Beter worden aangegeven wanneer koop zondag.”

“Geen enkele behoefte om op koop zondagen te winkelen.”

5.2 Winkeliers

Ook winkeliers konden aan het eind van de vragenlijst verdere opmerkingen over koopzondagen in de gemeente Emmen delen.

“Afschaffen. Is verschuiving van de omzet maar je betaald wel extra voor gas en stroom en personeelskosten.”

“Allemaal open of allemaal dicht.”

“De gemeente heeft er niks aan als er een publiek en Emmen loopt die te maken krijgt met een winkelstraat waarvan de helft dicht is. Dus goed nadenken met alles vrij geven.”

“Denk ook eens aan de kleine zelfstandigen voor hen is het niet te doen om 7 dagen per week open te zijn.”

“Elke gemeente is bijna open, dus wij ook.”

“Geen verbetering. Het moet zo blijven als het is, duidelijk en behapbaar voor iedere ondernemer.”

A Bijlagen

A.1 Vragenlijst inwoners

Vragenlijst inwoners

In de gemeente Emmen mogen winkels op vastgestelde zondagen geopend zijn. Winkels voor de dagelijkse boodschappen (zoals de supermarkt, slagerij, bakkerij) mogen elke zondag open. De gemeente wil graag weten wat inwoners van de koopzondagen vinden. Daarom willen we u als inwoner vragen deze enquête in te vullen. Onderzoeksbureau Ipsos I&O voert dit onderzoek uit. Alvast bedankt voor uw deelname.

WINKELBEZOEK OP ZONDAG

In de gemeente Emmen zijn er (met enkele uitzonderingen) koopzondagen op:

- de laatste zondag van de maand in Emmen Centrum
- de eerste zondag van de maand in Klazienaveen
- enkele extra zondagen in december
- de eerste en derde zondag van de maand op de Nijbracht en meubelboulevard Emmen
- twee individuele koopzondagen indien een winkelier dit aanvraagt

1. Hoe vaak heeft u dit jaar op zondag een winkel voor dagelijkse boodschappen (zoals de supermarkt, slagerij, bakkerij) bezocht in gemeente Emmen?
 - ☐ Wekelijks
 - ☐ 2 tot 3 keer per maand
 - ☐ Ongeveer 1 keer per maand
 - ☐ Enkele keren per jaar
 - ☐ (Vrijwel) nooit
2. Op hoeveel koopzondagen heeft u dit jaar een winkel anders dan voor dagelijkse boodschappen bezocht in de gemeente Emmen? Denk hierbij aan modewinkels, meubelzaken, bouwmarkten en kapperszaken.
 - ☐ Ik heb geen koopzondagen bezocht → ga naar vraag 5
 - ☐ Ik heb geen koopzondag bezocht in de gemeente Emmen, maar wel buiten de gemeente → ga naar vraag 4
 - ☐ Op 1 of 2 koopzondagen
 - ☐ Op 3 tot 4 koopzondagen
 - ☐ Op 5 of meer koopzondagen
 - ☐ Weet niet/geen mening
3. Wat zijn de belangrijkste redenen dat u (wel eens) op zondag winkelt (anders dan voor dagelijkse boodschappen)?
MAXIMAAL TWEE ANTWOORDEN MOGELIJK
 - ☐ Geen tijd op andere dagen
 - ☐ Gezelligheid/sfeer
 - ☐ Minder druk dan op andere dagen
 - ☐ Anders, namelijk: _____
 - ☐ Weet ik niet

4. Als u buiten de gemeente Emmen op zondag winkelt (anders dan voor dagelijkse boodschappen), wat is daar dan de reden van?

- ☐ In de gemeente Emmen zijn niet altijd alle winkels op zondag open
- ☐ Buiten de gemeente winkelen is een vorm van vrijetijdsbesteding
- ☐ Het winkelaanbod is beter in andere gemeenten
- ☐ Combinatie met ander reisdoel, bijv. familiebezoek
- ☐ Anders, namelijk: _____
- ☐ Niet van toepassing: Ik ga niet buiten de gemeente winkelen op zondag

(deze vraag alleen voor mensen die op vraag 2 'Ik heb geen koopzondagen bezocht' of 'Ik heb geen koopzondagen bezocht in de gemeente Emmen...' hebben geantwoord)

5. Wat zijn de belangrijkste redenen dat u geen gebruik maakt van de koopzondagen in de gemeente Emmen?

MAXIMAAL DRIE ANTWOORDEN MOGELIJK

- ☐ Geen tijd op zondag
- ☐ Principeel/geloof: zondag is een rustdag
- ☐ Winkeliers verdienen een vaste vrije dag
- ☐ Er zijn te weinig winkels open op koopzondag
- ☐ Het winkelaanbod is beter in andere gemeenten
- ☐ Zondag is voor andere activiteiten
- ☐ Anders, namelijk: _____
- ☐ Weet ik niet

Naast de mogelijkheid om de winkels open te stellen op de vastgestelde zondagen mogen winkels ook open op enkele feestdagen zoals tweede paasdag, Hemelvaartsdag, tweede pinksterdag en tweede kerstdag.

6. Heeft u dit jaar winkels bezocht op een feestdag dat ze open waren?

- ☐ Nee, ik heb geen winkels bezocht op feestdagen
- ☐ Ja, ik heb winkels bezocht op één of meerdere feestdagen
- ☐ Weet ik niet

ERVARINGEN EN WENSEN

7. Wat zijn uw ervaringen met de koopzondagen in de gemeente Emmen?

- ☐ Vooral positief
- ☐ Neutraal
- ☐ Vooral negatief
- ☐ Weet ik niet

8. a) Ervaart u wel eens overlast als gevolg van de koopzondagen in de gemeente Emmen?

- ☐ (Bijna) nooit → *vraag 9*
- ☐ Soms
- ☐ Regelmatig
- ☐ Vaak

b) Kunt u beschrijven welke overlast u heeft ervaren?

9. a) Hoe ervaart u de communicatie over wanneer de koopzondagen plaatsvinden?

- ☐ Dit wordt voldoende gecommuniceerd
- ☐ Dit wordt gecommuniceerd, maar wel beperkt
- ☐ Dit wordt onvoldoende gecommuniceerd
- ☐ Weet ik niet

b) Kunt u uw antwoord toelichten?

10. Weet u waar u zelf informatie kunt vinden over de koopzondagen?

- ☐ Ja
- ☐ Ik denk van wel
- ☐ Nee

11. Hoe vaak zou u een koopzondag willen in de gemeente Emmen?

- ☐ Helemaal geen koopzondag → Vraag 15
- ☐ Iedere week
- ☐ Iedere maand en rond de feestdagen en bij evenementen
- ☐ Iedere maand
- ☐ Enkele keren per jaar, bijvoorbeeld rond feestdagen en evenementen
- ☐ Anders, namelijk: _____

12. Als de winkels in de gemeente Emmen vaker op zondag open mogen dan nu, gaat u hier dan gebruik van maken?

- ☐ Ja, vaker dan ik nu doe
- ☐ Ja, net zo vaak als nu
- ☐ Ja, minder vaak dan nu
- ☐ Nee
- ☐ Weet niet/geen mening

13. Welke winkels ziet u het liefst open tijdens een koopzondag?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

- ☐ Geen
- ☐ Supermarkten en andere winkels met levensmiddelen
- ☐ Bouwmarkten
- ☐ Modewinkels
- ☐ Meubel & interieur winkels
- ☐ Elektronica winkels
- ☐ Persoonlijke dienstverlening (kappers, schoonheidssalons, stomerijen en schoenmakers)
- ☐ Anders, namelijk: _____

14. In hoeverre is het voor u belangrijk hoeveel winkels geopend zijn op koopzondagen?

Grid helemaal mee oneens – helemaal eens + weet ik niet/geen mening

- ☐ Ik vind een koopzondag aantrekkelijk als de meeste winkels open zijn
- ☐ Ik vind een koopzondag aantrekkelijk als een deel van de winkels open is
- ☐ Het maakt mij voor de aantrekkelijkheid van de koopzondag niet uit hoeveel winkels er open zijn

Alle winkels in de gemeente Emmen zijn nu gesloten op eerste paasdag, eerste pinksterdag, eerste kerstdag en nieuwjaarsdag.

15. Welke winkels zou u het liefst open zien tijdens deze feestdagen?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

- ☐ Ik wil niet dat winkels open gaan tijdens deze feestdagen
- ☐ Supermarkten en andere winkels met levensmiddelen
- ☐ Bouwmarkten
- ☐ Modewinkels
- ☐ Meubel & interieur winkels
- ☐ Elektronica winkels
- ☐ Persoonlijke dienstverlening (kappers, schoonheidssalons, stomerijen en schoenmakers)
- ☐ Anders, namelijk: _____

<indien v15 NIET 'Ik wil niet dat winkels open gaan tijdens deze feestdagen>

16. Wat zijn voor u de belangrijkste redenen dat u wilt dat deze winkels open mogen op de vier genoemde feestdagen?

- Open antwoordveld

SLOT

17. Welke verbeteruggesties ziet u voor de invulling of uitvoering van de koopzondagen in de gemeente Emmen?

18. Wilt u verder nog iets kwijt over de koopzondagen in gemeente Emmen?

Tot slot willen we u vragen enkele achtergrondvragen te beantwoorden.

19. Wat is uw leeftijd?

_____ jaar

20. Wat is uw geslacht?

- ☐ Vrouw
- ☐ Man
- ☐ Anders/wil ik niet zeggen

21. Wat is uw gezinssamenstelling?

- ☐ Ik woon alleen
- ☐ Ik woon alleen (zonder partner) met kinderen
- ☐ Ik ben gehuwd/woon samen zonder thuiswonende kinderen
- ☐ Ik ben gehuwd/woon samen met thuiswonende kinderen
- ☐ Ik woon bij mijn ouder(s)/verzorger(s)
- ☐ Anders/wil ik niet zeggen

Hartelijk dank voor uw deelname!

A.2 Vragenlijst winkeliers

Vragenlijst winkeliers

In de gemeente Emmen mogen winkels op vastgestelde zondagen geopend zijn. Winkels voor de dagelijkse boodschappen (zoals de supermarkt, slagerij, bakkerij) mogen elke zondag open. De gemeente wil graag weten wat winkeliers van de koopzondagen vinden. Daarom willen we u als winkelier vragen deze enquête in te vullen. Onderzoeksbureau Ipsos I&O voert dit onderzoek uit. Alvast bedankt voor uw deelname.

Aanwijzingen voor het invullen:

- > Vul de vragenlijst in met een zwarte of blauwe pen.
- > U begint bij vraag 1 en zo verder. Soms staat er achter uw keuze → GA NAAR VRAAG X. U slaat dan één of enkele vragen over: die hoeft u niet in te vullen.
- > Zet in het hokje van uw keuze een kruisje: ☒.
- > Heeft u een fout gemaakt? Maak het foute hokje zwart: ☐ en zet een kruisje in het goede hokje: ☒.
- > Soms wordt u gevraagd iets op te schrijven. Wilt u dat doen binnen het kader?

I - OPENSTELLING OP ZONDAG

In de gemeente Emmen zijn er (met enkele uitzonderingen) koopzondagen op:

- de laatste zondag van de maand in Emmen centrum
- de eerste zondag van de maand in Klazienaveen centrum
- enkele extra zondagen in december
- de eerste en derde zondag van de maand op de Nijbracht en meubelboulevard Emmen
- twee individuele koopzondagen indien een winkelier dit aanvraagt

1. Heeft u dit jaar gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot openstelling op zondagen?

- ☐ Nee, ik ben niet open geweest op zondagen
- ☐ Ja, ik ben enkele keren open geweest → GA NAAR VRAAG 3
- ☐ Ja, ik ben het merendeel van de koopzondagen open geweest → GA NAAR VRAAG 3
- ☐ Ja, ik ben (bijna) elke koopzondag open geweest → GA NAAR VRAAG 3
- ☐ Anders, namelijk: → GA NAAR VRAAG 3

2. Wat zijn de belangrijkste redenen dat u geen gebruik heeft gemaakt van de koopzondagen dit jaar?

MAXIMAAL 3 ANTWOORDEN MOGELIJK

- ☐ Persoonlijke redenen: geloofsovertuiging, principieel
- ☐ Economische redenen: geen omzetverhoging, niet rendabel
- ☐ Sociale redenen (familie, vrienden, vereniging)
- ☐ Geen personeel beschikbaar
- ☐ Belang van zondag als vaste rustdag
- ☐ (Landelijk) beleid vanuit hoofdorganisatie
- ☐ Er zijn te weinig andere winkels open op koopzondagen
- ☐ Anders, namelijk: → GA NAAR VRAAG 4

3. Wat zijn de belangrijkste redenen dat u gebruik heeft gemaakt van een of meer koopzondagen?

MAXIMAAL 3 ANTWOORDEN MOGELIJK

- ☐ Omzetverhoging of verhoging van winst
- ☐ Klanten gaan anders vermoedelijk naar andere winkels binnen de gemeente die ook op zondag open zijn
- ☐ Klanten gaan anders vermoedelijk naar andere gemeenten waar de winkels ook op zondag open zijn
- ☐ Service voor de klant
- ☐ (Landelijk) beleid vanuit hoofdorganisatie
- ☐ Bijdrage leveren aan verbetering van het imago van mijn winkelgebied
- ☐ Anders, namelijk:

4. a) Hoe ervaart u de communicatie over wanneer de koopzondagen plaatsvinden?

- ☐ Dit wordt voldoende gecommuniceerd
- ☐ Dit wordt gecommuniceerd, maar wel beperkt
- ☐ Dit wordt onvoldoende gecommuniceerd
- ☐ Weet ik niet

5. b) Kunt u uw antwoord toelichten?

6. Hoe vaak zou u willen dat de winkels in gemeente Emmen open mogen op zondag?

N.B. Het gaat hierbij niet om winkels voor dagelijkse boodschappen (zoals de supermarkt, slagerij, bakkerij)

☐ Elke week	☐ Nooit
☐ Twee keer per maand	☐ Enkele keren per jaar
☐ Ongeveer 1 keer per maand	☐ Weet niet/geen mening
☐ Enkele keren per jaar	

Alle winkels in de gemeente Emmen zijn nu gesloten op eerste paasdag, eerste pinksterdag, eerste kerstdag en nieuwjaarsdag.

7. Hoe vaak zou u willen dat de winkels in gemeente Emmen open mogen op deze feestdagen?

N.B. Het gaat hierbij ook om winkels voor dagelijkse boodschappen (zoals de supermarkt, slagerij, bakkerij)

- ☐ Geen van deze feestdagen
- ☐ Een of twee van deze feestdagen
- ☐ Al deze feestdagen
- ☐ Weet niet/geen mening

II - EIGEN OPENSTELLING

Winkeliers kunnen twee keer per jaar een individuele koopzondag aanvragen. U mag dan zelf open, ook als er geen algehele koopzondag is voor alle winkeliers.

8. Bent u op de hoogte van deze mogelijkheid?

- ☐ Ja
☐ Nee

9. Zou u gebruik willen maken van deze mogelijkheid?

- ☐ Ja, ik maak hier al gebruik van
☐ Ja, ik wil hier waarschijnlijk wel gebruik van maken
☐ Nee, ik wil hier geen gebruik van maken
☐ Weet ik niet

10. Hoe vaak zou u zelf uw winkel willen openen op zondag?

- ☐ Wekelijks
☐ Maandelijks en extra rond de feestdagen
☐ Maandelijks
☐ Alleen rond de feestdagen
☐ Een ander aantal, namelijk:
☐ Nooit → GA NAAR VRAAG 12
☐ Weet niet/geen mening → GA NAAR VRAAG 12

11. a) Stel u mag uw winkel iedere zondag openen. Zou u dan uw openingstijden op andere dagen (bijvoorbeeld de donderdagavond of maandag) aanpassen?

- ☐ Ja, zeker
☐ Ja, waarschijnlijk wel
☐ Nee, waarschijnlijk niet
☐ Nee, zeker niet
☐ Weet ik niet

b) Kunt u uw antwoord toelichten?

12. In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet / geen mening
De gemeente Emmen moet zondagsopenstelling vrijgeven. Ondernemers mogen zelf bepalen op welke zondagen ze open gaan.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13. a) Stel dat het winkeliers in de gemeente Emmen wordt toegestaan om open te gaan op eerste paasdag, eerste pinksterdag, eerste kerstdag en nieuwjaarsdag, op welke feestdagen zou u dan van die mogelijkheid gebruik maken?

MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK.

- ☐ Eerste paasdag
☐ Eerste pinksterdag
☐ Eerste kerstdag
☐ Nieuwjaarsdag
☐ Op geen van deze feestdagen
☐ Ik weet het (nog) niet
☐ Geen mening

b) Kunt u uw antwoord toelichten?

III - ECONOMISCHE EFFECTEN

14. Stel dat het winkeliers in de gemeente Emmen wordt toegestaan om elke zondag open te gaan, verwacht u dan een verandering in de winst van uw eigen winkel?

- ☐ Ik verwacht geen invloed op mijn winst
- ☐ Ik verwacht dan een stijging van mijn winst
- ☐ Ik verwacht dan een daling van mijn winst
- ☐ Weet ik niet

15. Stel dat het winkeliers in de gemeente Emmen wordt toegestaan om elke zondag open te gaan, verwacht u dan een verandering in het aantal arbeidsplaatsen in uw winkel?

- ☐ Ik verwacht geen verandering in het aantal arbeidsplaatsen
- ☐ Ik verwacht dan een toename in het aantal arbeidsplaatsen
- ☐ Ik verwacht dan een afname in het aantal arbeidsplaatsen
- ☐ Weet ik niet

IV - SLOT

16. Welke verbeterpunten heeft u voor de invulling of uitvoering van de koopzondag in de gemeente

17. In welke branche bent u actief?

Kies wat het beste past.

- ☐ Dagelijkse artikelen
supermarkt, drogisterijen, slijters, bakkers, (luxe) voedingsmiddelen
- ☐ Mode en luxe
kleding, schoenen, lederwaren, warenhuizen, juweliers, elektronica: audio, video, computers, witgoed
- ☐ In en om het huis
huishoudelijke artikelen, bloemen, wonen (meubels, vloerbedekking, verlichting), doe-het-zelf, dierenspeciaalzaak
- ☐ Vrije tijd
speelgoed, computergames, cadeau-artikelen, sportartikelen, boeken, DVD's
- ☐ Overige detailhandel
fietsenwinkels, tweedehands, opticien, audicien, specifiek aanbod zoals antiek
- ☐ Anders, namelijk:

18. Hoeveel werknemers heeft uw vestiging?

- ☐ Alleen ikzelf
- ☐ t/m 5 werknemers
- ☐ 6 t/m 10 werknemers
- ☐ 11 t/m 25 werknemers
- ☐ Meer dan 25 werknemers

19. Ik ben:

- ☐ Eigenaar van een zelfstandige winkel
- ☐ Franchisenemer
- ☐ Manager/filiaalhouder ketenbedrijf
- ☐ Anders, namelijk:

HARTELIJK DANK VOOR HET INVULLEN!

Contactgegevens

Ipsos I&O Enschede

Zuiderval 70

Postbus 563

7500 AN Enschede

053 - 200 52 00

KVK-nummer 08198802

nl-info-publiek@ipsos.com

www.ipsos-publiek.nl

Ipsos I&O Amsterdam

Piet Heinkade 55

1019 GM Amsterdam

020 - 308 48 00

nl-info-publiek@ipsos.com

www.ipsos-publiek.nl

